

NACKA
KOMMUN

RIKTLINJE FÖR BISTÅND TILL ENSAMKOMMANDE BARN OCH UNGA

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
NAF-2025-00153	2025-10-23	Beslutas av nämnd	Nämnden för arbete och försörjning	Enhetschef
Riktlinje	Ensamkommande barn och unga			

Dokumentets syfte

Riktlinjen är nämnden för arbete och försörjnings förtydligande av hur Nacka tolkar befintliga regelverk kring ensamkommande barn och unga.

Dokumentet gäller för

Handläggning av ensamkommande barn och unga samt riktar sig till Nackabor som kommer i kontakt med nämndens verksamhet.

Innehåll

Inledning	1
1. Jourhem.....	2
2. Familjehem	3
3. Hem för vård eller boende - HVB.....	3
4. Stödboende	4
5. Kontaktperson/kvalificerad kontaktperson.....	4
6. Särskilt förordnad vårdnadshavare (SFV).....	5

Inledning

Nacka kommun tar emot ensamkommande barn som anvisats till kommunen av Migrationsverket. Ansvaret gäller både asylsökande barn och barn med uppehållstillstånd i Sverige. Ansvaret innebär att kommunen från och med anvisningsdagen ansvarar för att tillgodose barnets behov av boende, omsorg och skolgång. Det kommunala ansvaret för ensamkommande barn och unga som beviljats uppehållstillstånd gäller dock längst till 20 års ålder.

Syftet med riktlinjen är att säkerställa en verksamhet som tillgodoser varje barns rätt till utveckling, stöd, trygghet, skydd och rätt till inflytande. Den övergripande målbilden för Nacka kommuns mottagande och insatser för målgruppen är en verksamhet som möter varje ensamkommande barn på ett individuellt och respektfullt sätt och genom kostnadseffektiva insatser arbetar för en verksamhet med slutmålet självständighet, etablering och integration vilket förutsätter egen försörjning och tillgång till bostad.

För att ge förutsättningar till detta ska barnet/den unge ges ett särskilt riktat stöd i syfte att främja en god hälsa, skolgång, arbete, ekonomi, fritid, eget boende samt att etablera ett eget nätverk.

Barnrättsperspektivet

Enligt socialtjänstlagen ska barnrättsperspektivet beaktas i alla beslut där barn berörs. Till barn räknas alla personer under 18 år.

Sedan 1 januari 2020 är FN:s konvention om barnets rättigheter svensk lag.

Det innebär ett förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn.

Socialtjänsten ska dokumentera hur barnens intressen beaktas, vilka överväganden som gjorts och hur det påverkat beslutet (JO:s ämbetsberättelse 2006/07 s.281). Det gäller oavsett om bedömningen resulterar i att ekonomiskt bistånd beviljats eller inte.

I. Jourhem

I.1 Förutsättningar för bistånd

Vid anvisning av barn sker placering utifrån barnets behov.

I samband med biståndsbeslutet upprättas ett uppdrag till jourhemmet. Detta uppdrag formuleras i ett placeringsbeslut.

I.2 Omfattning

Placering i jourhem är tillåtet under fyra månader. Vid behov av förlängning kan placeringsbeslutet förlängas ytterligare två månader. Därefter ska beslut fattas om placeringen i familjen ska övergå till stadigvarande placering enligt Socialtjänstlagen (SoL) 22 kap. 2 § alternativt annan placeringsform.

I.3 Uppföljning

En placering i jourhem ska följas upp regelbundet med besök i hemmet kombinerat med samtal med barnet, god man/särskilt förordnad vårdnadshavare. Övervägande av beslutet ska ske var sjätte månad förutsatt att den unge inte fyllt 18 år enligt Socialtjänstlagen (SoL) 22 kap. 13 §.

2. Familjehem

2.1 Förutsättningar för bistånd

En placering i familjehem förutsätter att bedömning gjorts att barnet är i behov av stadigvarande placering i en familj antingen utifrån faktisk ålder eller att ett barn/en ungdom har bedömts ha särskilda behov.

2.2 Omfattning

En placering i familjehem kan fortgå så länge bedömning gjorts att det är den bästa placeringsformen. När den unge fyllt 18 år upphör det tidigare beslutet. Om insatsen ska fortsätta inleds en ny utredning till grund för beslut enligt SoL 22 kap. 2 §.

2.3 Uppföljning

Uppföljning av insatsen ska ske var tredje månad, oftare vid behov.

Vid uppföljningen följs målen upp tillsammans med barnet/den unge och familjehemmet. I vissa fall deltar även god man/särskilt förordnad vårdnadshavare. Övervägande av beslutet ska ske var sjätte månad förutsatt att barnet/den unge inte fyllt 18 år enligt Socialtjänstlagen (SoL) 22 kap. 13 §.

3. Hem för vård eller boende - HVB

3.1 Förutsättningar för bistånd

Hem för vård eller boende – HVB - är en placeringsform som bemannas av personal dygnet runt och som står under tillsyn av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) enligt 9 kap. 4 § SoL. HVB är en verksamhet som bedriver behandling eller är inriktad på omvårdnad, stöd eller fostran i förening med boende. Vid behov av behandling görs en särskild utredning av den barnet/den unges behov.

3.2 Omfattning

En placering på HVB kan göras när bedömning gjorts att barnet är i behov av och moget för institutionsplacering.

3.3 Uppföljning

Uppföljning av insatsen görs minst var tredje månad, tillsammans med barnet/den unge och övriga aktörer, oftare vid behov. Inför uppföljningarna ska skriftlig redogörelse i form av månadsrapporter ha inkommit till ansvarig nämnd. Vid uppföljningen följs målen i framtidsplanen/vårdplanen upp. Övervägande av beslutet ska ske var sjätte månad förutsatt att barnet/den unge inte fyllt 18 år enligt Socialtjänstlagen (SoL) 22 kap. 13 §.

4. Stödboende

4.1 Förutsättningar för bistånd

Stödboende är ett eget boende med individanpassat stöd för barn och unga i åldern 16–20 år. För barn i åldern 16–17 år ska det finnas särskilda skäl för att de ska kunna placeras i ett stödboende.

Förutsättningen för att en ungdom ska flytta till stödboende är att den unge bedöms vara mogen och förberedd på att ta ett utökat ansvar för sin utveckling men har fortsatt behov av individuellt stöd i sin vardag. Stödet ska syfta till att den unge ska bli en självständig vuxen genom att ge ett särskilt riktat stöd till vardagliga frågor såsom skolgång, arbete, ekonomi, fritid, eget boende samt att skapa och upprätthålla ett eget nätverk. Alla stödboenden står under tillsyn av Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Verksamheten bedrivs enligt 9 kap. 3 § socialtjänstlagen (SoL). Stödboende kan bestå av ett visst antal lägenheter (träningslägenheter) och/eller en sammanhållen lokal.

4.2 Omfattning

Beslut om stödboende kan fortgå fram till att den unge fyllt 20 år.

4.3 Uppföljning

Uppföljning av insatsen ska ske var tredje månad. Inför uppföljningarna ska skriftlig redogörelse i form av månadsrapporter ha inkommit till ansvarig nämnd. Vid uppföljningen följs de mål som satts upp tillsammans med den unge och dennes gode man/särskilt förordnad vårdnadshavare samt kontaktperson från boendet. Övervägande av beslutet ska ske var sjätte månad förutsatt att den unge inte fyllt 18 år enligt Socialtjänstlagen (SoL) 22 kap. 13 §.

5. Kontaktperson/kvalificerad kontaktperson

5.1 Målgrupp

Ensamkommande barn och unga mellan 0-20 år som är placerade i Nacka kommun.

5.2 Förutsättningar för bistånd

Kontaktperson ska endast beviljas om det föreligger behov utifrån att barnets/den unges behov av stöd inte kan tillgodoses på annat sätt.

I första hand ska det utredas om behovet kan tillgodoses genom boendepersonal eller annat nätverk.

5.3 Omfattning

Bistånd beviljas utifrån bedömt behov med antal timmar per vecka.

5.4 Uppföljning

Uppföljning av insatsen ska ske minst varje sjätte månad. Är syftet med insatsen uppnått ska biståndet avslutas.

6. Särskilt förordnad vårdnadshavare (SFV)

6.1 Förutsättningar för bistånd

När ett ensamkommande barn beviljas uppehållstillstånd ska en särskilt förordnad vårdnadshavare utses till barnet. Det är nämnden för arbete och försörjning i Nacka kommun som ska agera för att få till stånd ett förordnande av särskild vårdnadshavare för barn som vistas/placerats i Nacka. Nämnden för arbete och försörjning är skyldig att göra en ansökan om särskilt förordnad vårdnadshavare till tingsrätten. Föräldrabalkens regler är tillämpliga i fråga om vem som kan utses för uppdraget som särskilt förordnad vårdnadshavare. Den som utses ska vara lämpad att se till att barnet får omvårdnad, trygghet och en god fostran enligt 6 kap. 10 a § föräldrabalken, FB.

Formuleringen knyter an till vad barn har rätt till enligt den grundläggande bestämmelsen i 6 kap. 1 § FB. Uppdraget som särskilt förordnad vårdnadshavare skiljer sig inte nämnvärt från uppdraget som god man för ensamkommande barn.

Vårdnadshavaren har rätt och skyldighet att bestämma i frågor om barnets personliga angelägenheter. I takt med barnets stigande ålder och utveckling ska vårdnadshavaren ta allt större hänsyn till barnets egna synpunkter och önskemål.

6.2 Omfattning

Uppdraget som särskilt förordnad vårdnadshavare fortgår till och med att barnet fyller 18 år alternativt att barnets föräldrar kommer till Sverige. En särskilt förordnad vårdnadshavare har alltid rätt att på egen begäran bli entledigad från sitt uppdrag.

För att återfå vårdnaden måste föräldern väcka talan i tingsrätten enligt 6 kap. 10 § FB. Barnets bästa, enligt 6 kap. 2 a § FB, är avgörande för beslutet om föräldern ska återfå vårdnaden.

6.3 Uppföljning

En särskilt förordnad vårdnadshavare står under nämndens tillsyn och ska lämna skriftlig redogörelse över uppdraget en gång per år. Arvodet utbetalas från ansvarig enhet.